

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202944
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4619202944.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: E. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XX, XXX XX P., proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 6Csp/121/2019-15 zo dňa 16.12.2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením o nariadení neodkladného opatrenia uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 10.01.2017 k zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 1650268755 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným a bezodkladne vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobkyne Lidl Slovenská republika, v.o.s., so sídlom Ružinovská 1E, 821 02 Bratislava, IČO: 35 793 783, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 6Csp/121/2019. Ďalším výrokom súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť štátu na účet súdu súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 33 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Nariadenie neodkladného opatrenia súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dňa 11.12.2019 podala žalobkyňa žalobu o určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 10.01.2017, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná, a určenia, že úver poskytnutý zo zmluvy o úvere č. 1650268755 zo dňa 10.01.2017 je bezúročný a bez poplatkov, alternatívne, že zmluva o úvere č. 1650268755 zo dňa 10.01.2017 je neplatná. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovaný vyzval jej zamestnávateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a ten ich vykonáva. Obava, že žalovaný naplní zásah do jej majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad újného práva sa tak reálne naplnila. V samotnej žalobe poukázala na to, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a inými kogentnými ustanoveniami zákona. Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal jej zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Dohodu o zrážkach zo mzdy žalobkyňa považovala za neplatný právny úkon aj pre rozpor s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

2. Súd prvej inštancie prijal záver, že zo žalobkyňou doložených listín na preukázanie dôvodnosti nariadeného neodkladného opatrenia vyplýva, že žalovaný vyzval zamestnávateľa žalobkyne na realizáciu zrážok zo mzdy na základe dohody formulároveho charakteru slúžiacej na zabezpečovanie

zmluvy o úvere, pričom táto dohoda je súčasťou zmluvy o úvere, v ktorej je žalobkyňa spotrebiteľom, a plnenie, ktoré by sa týmto spôsobom mohlo dostať do dispozičnej sféry žalovaného, by mohlo spôsobiť žalobkyňi ujmu. Uvedené skutočnosti nepochybne osvedčujú tvrdenia žalobkyne o nutnosti dočasnej úpravy pomerov strán sporu do skončenia konania vo veci samej. V prípade nenariadenia neodkladného opatrenia by tento stav naďalej pokračoval a na strane žalobkyne by mohla vzniknúť nenapraviteľná ujma v tom, že vykonanými zrážkami zo mzdy by bolo uspokojované právo žalovaného na základe prípadne neplatného právneho úkonu.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý žiadal uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyne zamietnuť. Svoje odvolanie odôvodnil s odkazom na § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP a namietal, že v spotrebiteľských vzťahoch nie je vylúčené uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy aprobovaným právnym inštitútom, nie je možné bez ďalšieho a priori tvrdiť, že ide o dohodu neplatnú alebo dokonca, že ide o neprijateľné dojednanie. Žalovaný považoval uzatvorenú dohodu za platný úkon, plne zodpovedajúci požiadavkám platnosti v zmysle § 5a zákona č. 250/2005 Z. z.. Dohoda bola uzatvorená vo forme samostatného právneho úkonu oddeleného od zmluvy o úvere, pričom nebola podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere a žalobca mohol jej uzatvorenie odmietnuť. Zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej sféry spotrebiteľa, pretože zrážky sú uskutočňované len vo výške mesačnej splátky úveru. V súvislosti s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy o úvere uviedol, že v zmluve bola riadne dojednaná fixná úroková sadzba vo výške 8,9 % počas celej doby splácania úveru a taktiež v zmluve bol stanovený dátum konečnej splatnosti úveru na deň 20.01.2025, počet mesačných splátok a deň splatnosti každej splátky. Na potvrdenie svojich tvrdení poukázal na niekoľko rozhodnutí okresných i krajských súdov, Ústavného súdu SR, sp. zn. PL ÚS 11/2016 a Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 80/2017.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne. Uviedla, že súd úplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne nie je dobre možné. Keďže v konaní vo veci samej ona spochybňuje platnosť dohody o zrážkach zo mzdy, je dôvodné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Neodkladnosť úpravy pomerov spočíva v samotnom vykonávaní zrážok bez ohľadu na výšku týchto zrážok alebo jej majetkových pomerov. Nariadením neodkladného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma na strane žalovaného a ani neprimeraná výhoda na jej strane.

5. Žalovaný v následnom vyjadrení zotrval na podanom odvolaní. S poukazom na ďalšie rozhodnutia súdov zdôraznil, že žalobkyňa neosvedčila ani len základné skutočnosti, z ktorých by mohla vyplývať dôvodnosť jej nároku v konaní vo veci samej. Žalobkyňa nepreukázala ani existenciu bezodkladnej úpravy pomerov.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené. Preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil. Zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd aplikujúc toto zákonné ustanovenie a poukazujúc na ustanovenia CSP citované v odôvodnení prvoinštančného uznesenia na dôvažok dodáva nasledovné:

7. Zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie výsluchom strán, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Listinné dôkazné prostriedky, ktoré musí žalobca k

návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 326 ods. 2 CSP pripojiť, majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez vylúču strán. Dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia len povahu osvedčovania. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, že sú tu okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné osvedčenie. Pojem potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

8. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie toho, že sa dosiahne najmä účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy ohrozenia exekúcie je nutné, aby zo samotného návrhu vyplývala zrejmosť ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia.

9. Z obsahu spisu v tejto veci vyplýva, že žalobkyňa žiadala o nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že vykonávaním zrážok zo mzdy na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú považuje za absolútne neplatnú, si žalovaný zabezpečuje plnenie, na ktoré podľa nej nemá nárok. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spochybnila platnosť dohody o zrážkach zo mzdy, a tak bol daný dôvod na vyhovie toľto návrhu dočasnou úpravou pomerov strán do doby, kým nebude v spore vo veci samej právoplatne vyriešená otázka platnosti namietanej dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa preukázala existenciu právneho vzťahu medzi stranami sporu a preukázala aj to, že tento právny vzťah vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v súlade s ustanovením § 325 ods. 1 CSP. Žalovaný totiž uvedenú dohodu u zamestnávateľa žalobkyne môže kedykoľvek realizovať a takom prípade by mohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do jej práv a právom chránených záujmov. Potreba bezodkladnosti nariadenia neodkladného opatrenia bola preukázaná tým, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobkyne listom zo dňa 09.10.2018 o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom ten ich aj vykonáva a podľa dohody o zrážkach zo mzdy by sa zrážky vykonávali až do uspokojenia pohľadávky žalovaného. Vykonávanými zrážkami zo mzdy (bez ohľadu na ich výšku) by mohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do majetkového práva žalobkyne v prípade, ak sú zrážky vykonávané na základe spornej dohody o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd poznamenáva, že zamestnávateľ ako platiteľ mzdy zráža takú sumu zrážok zo mzdy, akú mu oznámi veriteľ, pričom sám nemá možnosť overiť si správnosť sumy požadovanej veriteľom.

10. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne zaoberal dôvodmi nariadenia neodkladného opatrenia, preukázaním bezodkladnosti úpravy pomerov i prípadnou nenapraviteľnou újmou, ktorá by žalobkyni mohla vzniknúť, ak by zrážkami bolo uspokojované právo žalovaného na základe prípadne neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy. V tejto súvislosti námietku žalovaného o platnosti dohody o zrážkach zo mzdy považoval odvolací súd za nedôvodnú, pretože konečný záver o platnosti dohody o zrážkach zo mzdy bude prijatý v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej. Aj ďalšie námietky žalovaného považoval odvolací súd za nedôvodné, pretože nimi sa bude zaoberať až súd prvej inštancie v konaní vo veci samej, v ktorom bude posudzovať okrem platnosti dohody o zrážkach zo mzdy aj platnosť zmluvy o úvere a dodržanie všetkých jej zákonných náležitostí, ktorých prípadná absencia by mohla mať za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru (§ 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

11. S ohľadom na to, že žalobkyňa osvedčila zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd odvolanie žalovaného nepovažoval za opodstatnené a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na jeho odôvodnenie.

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP, keďže rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. S trovami konania, ktoré vznikli v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia pred súdom prvej inštancie a tiež pred odvolacím súdom, sa súd prvej inštancie vysporiada v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).